

РАДОВА

№ 20.

Неділя, 24 (11) лютого 1918 року.

№ 20.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ.

Драматично-артистичне товариство.

УКРАїнський НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР.

Сьогодні 24 (11) у вечір: НАХМАРИЛО. Вечер: ЗА ДВОМА ЗАЙЦЬМИ, 25-го ДАЙ СЕРЦЮ ВОДО ЗАВЕДЕ У НЕВОЛОЮ, 26-го ПАЛИВОДА. Поч. 6 1/2 год. Кінч. о. 9 1/2 год.

Олександр, ул. № 12. 2-й ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР. Олександр, ул. № 12. Український театр (Т-во Укр. Артистів).

24-го (11) ВІЙ. НАТАЛКА ПОЛТАВКА І НА ПЕРШІ СУДІ. 27-го відновлення ЦИГАНКА АЗА, др. на 5 л. Готується до вистави ПОПІХАЧ, ком на 5 дій. Квитки продає каса театру, від 11—2 і 4—8 г. веч. Початок о 7 г. вечер.

Комісія по питанні о карбованцях.

Доводиться до загального відома, що з огляду на переповнення багаточисленних заявами, фізично не мали ми спроможності, замінити цію роботу і що день виплати страт особам, що потерпіли від фальшивих грошей внутрішніх Центральної Ради, буде оповіщено по скінченні особливих робіт.

Комісія прохає також не отримувати її відповідей, тому, що це не дає спомогти виконувати цю величезну організаційну працю, наложени на неї.

Председатель Комісії член Колегії секретарства фінансів Л. СМОЛЯКОВ.

До відома передплатників газети „Рідне Слово“

В Харькові прийнята нова редакція „Рідне Слово“. Редакція просить своїх передплатників не вислати грошей на передплату егаданой газеті на 1918 рік. 1—563—1.

Київ, 24 (11) лютого 1918 року.

На охорону Віна, ізнов війна... міста „Вихід із війни“, який так дотепно вигадав був Троцький, тепер вже рідше провалиться. І вже знов до війни закликають, до війни готуються. Ті відомості, які ми мали вже давно й які були секретом полішанаеля, але які уперто одкидала власть („все обстоєть благополучно“—звичайна формула)—тепер справдилися. До Києва йде військ.

Боротися проти його дарма. Немас з чим Все зруйновано. Усе вже знищено. Знищено навіть самі страхи перед чужоземцями й загальний голос обивательський брешить розпачливим: „хоч гірше, аби інше“. Це вже після двох тяжких науваннях нової власті, що окупувала наше місто...

Нам важно тепер одно—щоб місто наше знов не стало аренною бой, не зробилось місцем повної анархії й грабунку. Отже на всіх організаціях, які ще заціпились—за міський думи, на домових комітетах, на українських партійних селях—лежить великий обов'язок: чо-го б це не коштувало, аби зберегти місто й захистити мирну людиність. В цій справі нема на кого покладатись, тут тільки само громадянство може і повинно про себе дбати.

Багато галасу знічев'я.

З приводу мирного договору між центральними державами й Україною польське громадянство й польська преса мало не всіх напрямків підняла цілий похід: у Варшаві народні заводети, у Львові постанови з'їзду, в інших містах і навіть у нас, у селі України, плач, лемент, ремство. Четвертий розділ Польщі? Зауважання, над основиною правами народу польського. Нехтування права самовизначення народів! Вибрайте одне з двох—або Польщу, або Україну! і т. д.

Чому цей галас? В чім річ? хочеться сміятися, коли читаєш усі ці голосні вислови, такі голосні, що вже навіть і Франція відступилась на так і висловлює свої вуграти бідні обездолені Польщі. Аж ж коли сдо-кляно, без гніва і пристрасти прочитаєш ту статтю 2-у договору, яка вика-зала увесь цей гаримдер, ми по-

бачимо, що західна границя України означена в ній тільки в самих загальних рисах з тим, що подрідко установлені границі міжана комісія після етнографічних відносин і з углядженням бажань населення. Зна-чать, коли границя визначена хибно, цю може стати людиність на перш-коді змінити цю границю, зробити її такою, щоби вона цілком відповідала бажанням більшості людинності у кожній місцевості, а таким робом і принципові самовизначення? Треба думати, що тоді границя безумовно посується в деякій мірі на схід, не такі пункти, як Краснодар, або Рад-лин, околиці яких цілком зпольщені, одійдуть до Польщі.

Через це тоді, можуть нас сміяти, не можна було б визначити границю рікою Бугом, залишивши таким робом Холмщину й Підляшя в межах Польщі, з тим, щоби та ж мішана комісія змінна границю згідно до бажань людинності й після етнографі-чних відносин?

Ми, українці, розуміємося, мали би право відповісти на це, що Холм-щина і Підляшя були завжди населені русинами, себ-то народом українським, що і стара історична Польща на своїх картах включала Холмщину й Підляшя до „Rusii“, що на своїх з'їздах хохмський народ завжди визнавав себе народом українським, що до заведення в цих краях православ'я (в 1875 році)—близько 90 0/0 людинності належало до унії, себ-то віри, до якої поляки ніколи не належали, і т. д. Але ми на цьому спия-тяться не будемо, бо все це—мірку-вання теоретичного і найбільш історичного характеру, а в наш революційний час треба рахуватись не з теорією і історією, а з живою людською істотою, з її бажаннями, прагненнями, кращого устрою своєї життя.

І от рахуючись з цією істотою, ми повинні дбати про те, щоби вона могла найбільш вільно і найбільш повно висловити свою волю. А коли ж вона може це краще зробити, під Україною, незалежно від того, який уряд в ній буде, чи під Польщею? Нам здається, що кожна чесна людина може дати на це лишень одну відповідь. Бо за ці недовгі часи, які Україна могла висловлювати свою волю, вона ніде, жодним учинком своїм не зробила спроби пригнобити яку небудь націю, особливо ж націю польську: цілком напороти—замість того, щоби більш дбати про себе, вона постаралась привести національно персональному автономію, річ, що кетува-ну нігде на білому світі. А Польща, де вона дала поки що хоч один приклад того, що вона признає інші народи за рівноправні собі? Не говорю вже про ті краї, де поляки мають більшість, а навіть і там, де вони роблять значну меншість, як от в східній Галичині! Правда, там українці добились де яких прав, більших ніж ті, які вони мали в Росії, але якої залежної боротьби це коштувало, з якою неохотою відступала їм Польща свої позиції.

Може бути, що інші поляки змінили свої погляди, може бути, що тепер вони, не вживають жадних утисків щодо самовизначення хохмчанів, може бути, що вони зрозуміли, що воля дорога не тільки їм самим, а й кожкому іншому народові,—будемо вірити цьому, засновуючись на тому, що ми чули тут, у Києві, од представників лівої польської пар-

тії протягом останнього півріччя. Але це все ж таки були похи що тільки слова, діл же ми ще не бачили. Правда, діл діл не було і сприятливих об-ставин, бо Польща ще не зовсім вільна; але все ж таки ті чутки, що до нас доходять, свідчать про те, що лі-ві партії в Польщі якось-то менш ви-являють свою силу, ніж партії імпе-риалістичні. А тому якось-то певніше, що воля народу хохмського буде за-безпечена, коли він виявить її в ме-жах України, ніж Польщі. Хоча в тому можна бути певним, що тоді не будуть забути ті 250 тисяч хохмчанів-біженців, що мині вештаються як неприємні по усюму обшару Росії, що їх буде повернуто на рідні місця й запитано про їхні бажання.

А що-до волі агітації, то, я ду-маю, й поляки не зв'язатись спере-чатись про те, що більшої волі, як на Україні, поки що ніде не було. Засоби ж для агітації на Холмщині з польського громадянства величезні: великі гроші, значна кількість дріб-ної буржуазії, неперушена, а навіть підтримувана за три роки Австрії католицька церква, можливість за ці часи поширення польської школи все це такі знаряддя, проти яких бі-ла Україна може виставити лишень свою щире демократичність і нагада-ти народowi про його рідну волю. Пан-цир, шуайі, це проти звичайної паланці, рупняції і хохмачихи проти менишки, Голяф проти Давида!

І за тих умов ми підіймати та-кий гаримдер! Дивно! Чи не є ж це доказом того, що самі поляки добре знають, що хохмський народ—це на-род український, який може й не дати обдуриги себе панському ласко-ї в значній частині поверне не до мачохи, а до рідної землі, обшар-панкої, заботої, задоволю в прові-дних снів своїх, але все ж таки рід-ної і близької.

Н. Лосський.

Офіційне писання.

З Харькова надійшли до нас по-одинокі числа „Вістника Укр. Нар. Республі“, в яких теперішня київсь-на власть була освідомлена людиність про буржуазну Центральну Раду, про свої вчинки, розпорядження й наміри. Осє, наприклад, правдиві інформації про головних діячів Центральної Ра-ди („Вістник“ ч. 7).

„Ось Михайло Грушевський. Багата людина. Бувши професор Львівсько-го Університету. Буржуазний історик, написавши багато історичних праць. До революції голова товариства українських поступовців (так званих „туповців себ-то на російській маш-турі буржуазних прогресистів“).

На початку революції позепартий-ний, тепер записався до людинної партії „соціалістично-революціонерів“. Теж значить оборонець гасла („волю-гу“) „За землю та волю“. В револю-ційні часи заснував своє велике ка-піталістичне видавництво, котре ви-дало багато його політичних бро-шурок, пускаючи їх по дорожнім цінам. В одній з своїх брошурок цей „соціалістично-революціонер“ дописаво до того що земля мусить бути селя-намивикуплена у поміщиків за відпо-відне „вознаграждение“.

Цілком як у кадети.

І цього політичного діяча, Цен-тральної Рада, ця „Рада Рад“ обра-за за свого голову, а потім за почесного голову!

Знакоміто! Тепер друга особа, „Геній“ укра-їнської літератури, беллетрист і „драмороб“ Володимир Кирилович Винниченко. Письменик, котрого дій-сний патріот України Дмитро Донцов назвав літературним гермафродитом, котрого плямували в 1918 р. томські та петербурзькі революційні студенти... Винниченко тепер є лідером „ук-раїнської соціально-демократичної пар-тії“. Він же головує в Генеральному Секретаріаті Ц. Р. Іздив в місто до передпокоїв Керенського, щоб випро-сати кусець автономії.

Тижневий універсал надрукувати на 1918 рік.

№	№	№	№	№	№	№	№	№
8 міс.	7 міс.	6 міс.	5 міс.	4 міс.	3 міс.	2 міс.	1 міс.	1 міс.
-	-	-	-	-	-	-	10-50	550 р.

Передати прийняття тільки з 1-го числа кожного місяця. — За вказу адреси 60 коп. (при вказі домітки прикладати отару адресу). На повернення авторам рукописів належить присилати марок, також на яхоторі відповіді, крім відповідей друкуватимуться з „ли студента“.

Адреса редакції й контори: У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.
Телефон редакції 64—30. Почт. скриньки № 373.
ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.
Виходить щодня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Універсальний універсальний:
На 1 сторінці: 2 карб. 25 коп.
На IV „ 1 „ 20 коп.
за 1 рядок в 1 шпальту „
можливий раз.
Особам, що шукають драці за оголо-
шення вельше як в 3 рядки в 1
шп. 1 руб. 20 коп. за 1 ряд.

Контракти відкриті від 10—6 год.
днв.

Ціна окремого 25 в.
№ у Києві
В провінції і 25 в.
на вокзалах

в особистому їх свядзі не все гаразд. Не треба перевірки фактів, щоб ска-зати, що правда—простенька річ, — в більшовицькій практиці не має ні-якої пошани. Ну, наприклад, хто цьо-му повірть:

„З'їзд при Селянському Совіті 3-го цього сінця од 5 волостей звини-лів 200,000 чоловіка трудового се-лянства поставивши вимагати“.

Це ж дословна, буквально виписка з № 11 „Вістника“, і нагадує анекдот про тих 100 вольів, що були погна-лись за парубком, а на ділі пказа-лося, що то було „щось маленьке та сіре та хвостиком—шерб та хвость“.

Нарешті на зразок сили українсь-кої культури в новітніх диктаторгах душ і тілес наших навесемо кілька № 20 пана Райхштейна (Ер-Де) ко-місара в справах друку:

„В виду неодноразових запитів по питанню об введедню робітничої кон-тролі в підприємствах друкарного діла, довожу до загальної відомості товаришів і громадян, що згідно ото-ложеному в № 12-му газети „Трича-сового Робітничого і Селянського Уря-ду“ од 16 листопаду п. р. декрету за № 35, у всіх підприємствах, маючи найманих робочих, або ж даючих ро-боту на ділі,—вводиться робітнича контролі над виробництвом, куплею, продажою продуктів і сирих матері-алів, охороною їх, а також над фінан-совим боком підприємств“.

Чим отже писати, краще би пан Райхштейн одразу, як комісар друку, звинуватив українське слово, а не на-чав нашу мову. Це ж антагонізм жар-гон пракащика магазина „готового цялуть“ з Подола піднести людин-ості за українську мову.

Ан Я—4.

Наказ.

До в'язнів, що втікли з тюрем.

Пропонувати усім домовим коміте-там, домовласникам і всім приватним особам, котрі хочуть допомогти в бо-ротьбі з злочинним елементом, до-відомити листівкою по адресі—голов-ний поштам, головний штаб,—тако: „вулиця, № дому, № помещання, де живе в'язень, що втік з тюрми“, під-пис бажаний, але не обов'язковий; листівки будуть знищені.

„А ви, що втікли з тюрем, кате-горично заявляю, що коли ви з'яви-тесь протягом 5 днів,—по 28 лютого, 6 годин вечера—в тюрму, ми вли-зем заходив, щоб скоротити вам строк, а коли не з'явитесь, то всі лічтиме-тесь засудженими на 3 роки за зако-лот. За можливі експеси при задер-жанні вашому ми складаємо з себе всяку відповідальність“.

Головний штаб по охороні порядку в м. Києві.

Мирний договір

між Німеччиною, Туреччиною, Ав-стро-Угорщиною, Болгарією з од-ної і Українською Народною Ре-спублікою з другої сторони.
(Кінець).

При цьому настала згода відно-сно слідуючих точок: 1) Загальна російська тарифа з 13—26 сінця 1903 року задержує свою силу. 2) стаття 5 одержує слідуючий уклад: сторони, що закликають мир, об-ов'язуються обосторочно не пере-ніжати взаїмних торговельних зносин нікими заборонами в справі про-возу вивозу або перевозу і дозво-ляти переїзди. Виняток дозволяється лише для таких виробів, котрі в області одної зі сторін, що закля-чують договір, були або будуть предметом державного монополі-я, як також для деяких виробів, від-

*) Днв. № 18.

Вони були в Києві в день, коли вони були в Києві, а не після одних додних відомостей, що більшовики, бо др-

внесо котрих візглядів на здоро... ветеринарну поліцію і публіч... безпечність, або з інших важ...

них тариф. Для того обидві ст... рони які закрючують договір, вві... дуть по можності скоро у взаім...

бути знесені що до сторін, котрі... закрючують договір. Тому обидві... сторони, котрі закрючують договір...

Від Н-ту співробітників секретар... ста фінансів. З доручення секретар...

Вісти з краю.

В Чернасах влада перейшла до... нових рук без жадних ексцесів. В самому місті й на повіті життя...

в петроградського совіту р. р. та... Зінов'єва, петербурзька дума... ввійдється і перетвориться в міський...

За кордоном.

Дописи.

Література. наука.

ТЕЛЕГРАМИ.

У Києві.

Всякі звістки.

Оповідки.

Продається

ПРОДАЄТЬСЯ

До Шевченкових днів.

Шукаю

Українець